

NGÀY XUÂN ĐI LỄ CHÙA

PHẠM VÂN BẰNG

BPT: Chị Vân Bằng đã đóng góp bài viết về cố nhiếp ảnh gia Phạm Văn Mùi, trong Lá Thư Công Chánh số 71. Bố chị là “Cây Đại Thụ” trong ngành nhiếp ảnh Việt Nam, người đã đoạt nhiều Huy chương vàng Quốc tế trong thập niên 50-60. Nay chị lại đóng góp bài viết mới về ngày Xuân khi còn bé. BPT trân trọng giới thiệu cùng quý A/H và T/H.

“Ngày mai là mùng một Tết, các con nhỡ đừng có nhăn nhó, cãi nhau hay nói “khỉ” nghe!” Mẹ tôi năm nào cũng dặn đi, dặn lại điều kỳ này vào tối Giao thừa. Hình như bà cụ thực tinh tin rằng làm được như thế là cả năm sẽ may mắn thật sự.

Tối Giao thừa, mẹ tôi sửa soạn bàn thờ thật sạch sẽ, đẹp đẽ. Bát nhang, lư hương, chén nến đồng, đều được đánh thật sáng bóng. Hoa quả được bày thật cao có chớp với mầu sắc thật tươi

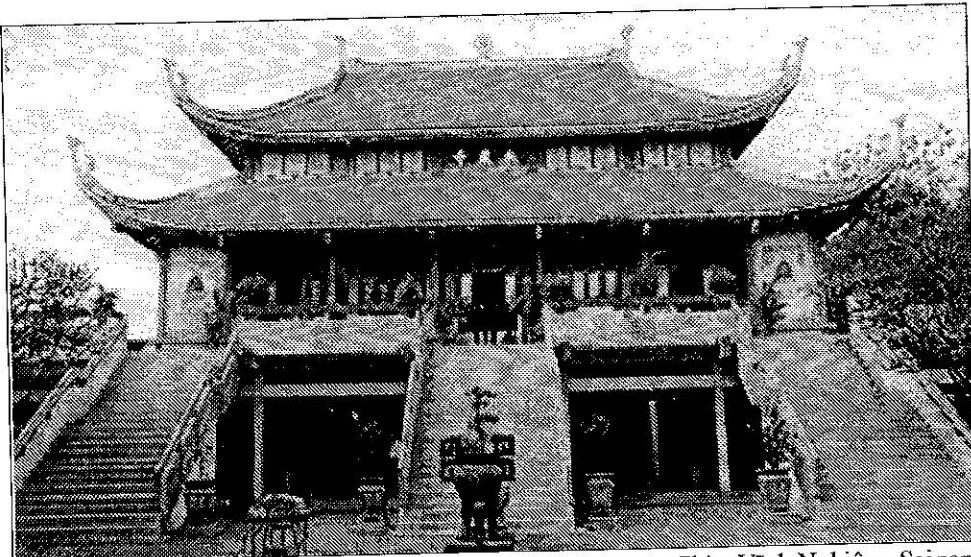
của ngũ quả khác loại. Mẹ tôi còn bầy thêm hai bàn thờ ở ngoài sân, sân trước và sân sau, để cúng thần linh, thổ địa và các vong linh quanh quẩn bên nhà. Và sau hết, chúng tôi quét nhà một lần chót để sang năm mới ba ngày không quét ra ngoài những gì may mắn.

Đúng 12 giờ đêm, mẹ tôi mời bố tôi ra lễ. Chúng tôi bảy anh, chị, em đều đứng chấp tay sau bố mẹ, niệm Phật và lắng nghe mẹ tôi khấn. Mẹ tôi cúng bái rất thành tâm, bà khấn đủ to để cho chúng tôi nghe rõ, những lời nguyện, lời hứa, cũng như những khấn cầu của bà, tất cả đều cho gia đình chúng tôi và thập phương, bá tánh được bình yên. Niềm tin tưởng tuyệt đối của mẹ tôi vào sự “ở hiền gặp lành” thật đã gây cho anh chị em chúng tôi một nền tảng tôn giáo thật vững chắc: luật nhân quả. Sau khi lễ xong, chúng tôi đi ngủ để sáng mai dậy sớm đón năm mới.

“Bé Bằng, dậy đi con, sáng rồi” Mẹ tôi gọi tôi thật nhẹ nhàng. Mặt bà tươi sáng như trời mùa Xuân. Tôi vùng ngồi dậy dụi mắt rồi ù té chạy vào rửa mặt đánh răng, tắm gội, thay quần áo thật nhanh hơn bao giờ hết để rồi chị lớn của tôi còn chải tóc cho. Sau khi đã chỉnh tề, chị em tôi ra phòng khách thì cả nhà đã có mặt đầy đủ rồi. Mẹ tôi đang pha trà sen, mùi thơm ngọt ngào. Trà này chính tay mẹ tôi ướp lấy từ những hạt hoa sen chị em tôi bức ra khỏi những bông sen tươi mát. Tôi không thích gì hơn là được chui vào trong đống cánh sen chất cao hơn đầu người vừa thơm vừa mát rượi lại êm như nhung, tôi nằm lọt trong đó chẳng ai biết đâu mà tìme. Mẹ tôi thường bắt đầu ướp trà vào mùa hè và sau nhiều tháng trà mới ngọt mùi sen, thơm mãi tới nước thứ hai, thứ ba vẫn không hết mùi vị.

Sau khi để trà lên bàn thờ cúng Phật và tổ tiên, mẹ tôi “mừng tuổi” cho bố tôi và chúng tôi mỗi người một miếng mứt trước tiên, để cho năm mới ngọt ngào. Rồi đến tiền mới mỗi thứ một tờ cho đủ chẵn lẻ. Tôi thích nhất là mục mừng tuổi này vì tôi bé nhất nhà nên được nhiều tiền nhất từ tất cả mọi người, kể cả chị Nga áp út của tôi.

“Mừng tuổi bé Bằng hay ăn, chóng lớn, học giỏi và ngoan ngoãn bằng năm bằng mười năm ngoái”. Mẹ tôi vừa cười vừa nói vơi tôi nhưng không ngờ tôi lại dỗi: Bộ con chưa đủ ngoan hay sao?” Tôi sấp sửa xịu mặt xuống thì mẹ tôi đã vội ôm lấy tôi, dỗ dành: “Mẹ nói dù a ấy mà,

Chùa Vinh Nghiem, Saigon

đứng có xịu mặt ra xúi quẩy đó.” Thế là tôi lai vội vàng tưới tinh lê và tung tăng xách chiếc ví tay gần đầy tiền mới ngồi vào bàn.

Bánh chưng đã được bóc sẵn với giò chả và củ kiệu, dưa hành. Bố tôi ngồi đầu bàn, lúc nào cũng điềm đạm, vui vẻ. Mẹ tôi vấn tóc trần, mặt trông thật là phúc hậu. Mẹ mặc áo gấm thắt thế, trông thật là “Tết”. Các anh chị tôi cũng đều diện hơn ngày thường và tôi thì dĩ nhiên được chị lớn chải tóc, cột nơ cho thật là tươm tất. Chị lớn của tôi hơn tôi có 11 tuổi mà lúc nào cũng săn sóc tôi hơn cả mẹ tôi. Chị bón cơm cho tôi mỗi bữa mất cả tiếng đồng hồ, kể hết mấy chục chuyện cổ tích tôi mới nuốt hết miếng cơm chót. Có lẽ tại chị tôi kể chuyện hay quá cho nên tôi mãi nghe cứ ngâm cơm mãi trong miệng không chịu nuốt.

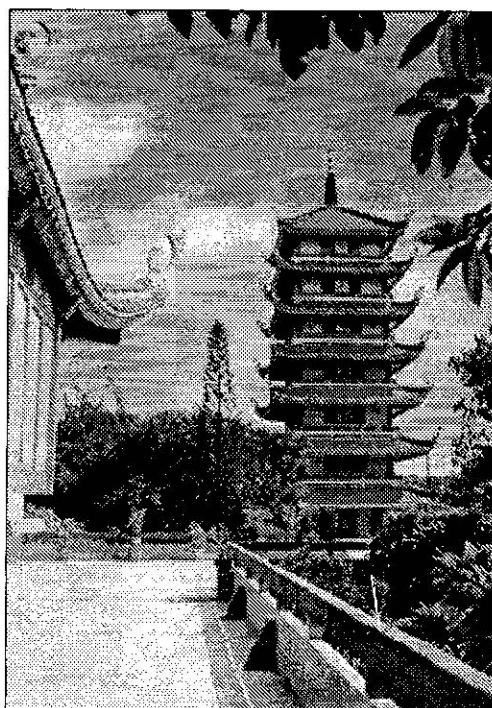
Khi chúng tôi đã ngồi đâu đấy vào bàn, bố tôi lấy miếng bánh chưng đầu tiên, rồi tới mẹ tôi và lần lượt theo thứ tự, tới các anh chị em tôi. Tuy nhiên chị lớn của tôi lại luôn luôn lấy cho tôi thức ăn cùng lúc với chị cho nên tôi được ăn trước, có lẽ tại tôi có tật ăn lâu quá. Bánh chưng chấm đường, tuyệt cú mèo. Mẹ tôi nổi tiếng khéo nấu công gia chánh, nào gọt hoa đu đủ, trổ cau, tôm trầu, lại bánh trái đủ thứ. Bánh chưng mẹ gói rên và ngon không đâu bằng. Và luôn luôn, mẹ gói riêng cho tôi và chị Nga hai cặp bánh chưng đường thật là xinh.

“Thịt mỡ, dưa hành, câu đối đỏ,
Tôm khô, củ kiệu, bánh chưng xanh.”

An xong, dọn dẹp sạch sẽ, chúng tôi sửa soạn “xuất hành”. Mẹ tôi ra cửa xem cẩn thận để tránh ra ngõ gặp gái. Mẹ tôi tin đị đoán vô cùng, trái hẳn với bố tôi cho những dự đoán

là mê tín, là không phải i đạo Phật. Tuy nhiên, mẹ tôi vẫn một mực “cố kiêng, cố lành” và bố tôi cũng dành làm ngơ để kệ cho mẹ kiêng. Thế là sau khi thấy không có bóng dáng đàn bà, con gái nào o lảng vảng trước cửa, tất cả chúng tôi đều rời nhà, trực chỉ chùa Hoa Nghiêm.

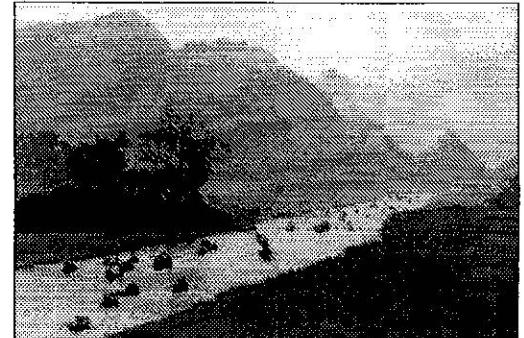
Hoa Nghiêm Tự nằm trong một

Tháp chuông chùa Vĩnh Nghiêm

đường nhỏ, quanh co giữa hai hàng tre rất cao, rợp bóng

mát. Sư Trụ Trì người Trung Quốc đã khá già, tuy không nói thạo tiếng Việt nhưng cũng đủ để đối thoại thông thường với

các Phật tử. Tục truyền rằng sư phụ của thầy Trụ Trì khi đi qua vùng này đã thấy thế đất nằm trên mảnh rồng, nên đã xây chùa ngay trên đầu rồng, bất kể đường đi khó khăn, chật hẹp. Và, với phong cảnh rất thiên nhiên như ở giữa rừng âm u, cộng với phong thái thoát tục của các sư, chùa lúc nào cũng đông người ra vào tấp nập.

Khi chúng tôi đến cửa chùa, sư Trụ Trì đã đang đứng ngay ở cửa chính điện. Nữ cười cởi mở đầy từ bi của thầy thật sự đã đủ làm mọi người cảm thấy thoải mái sung sướng. Tôi tuy còn quá bé để biết đến những phiền toái của cuộc đời, thế mà cũng đã cảm thức được sự thoát tục của chốn tôn nghiêm. Nắm tay từng người một, sư Trụ Trì cho chúng tôi mỗi người một ánh Phật nho nhỏ và tôi thấy cảm giác thật là ấm áp từ bàn tay mềm hơn bất cứ ai tôi đã từng nắm.

“Mời ông bà và các con vào lễ Phật đầu năm”. Sư Trụ Trì cười nói với bố mẹ tôi và nhanh nhẹn đi trước vào chính điện. Chúng tôi theo sát bước chân của thầy và đồng quy xuống khi tiếng chuông được thỉnh lên. Âm thanh của tiếng chuông như sóng truyền trong không gian, ngân nga mãi không dứt. Tôi mãi lắng nghe tiếng chuông chùa, quên hẳn việc hai mắt đang cay sè vì khói hương.

“Hàng Minh, đến đây con !” Tôi giật mình chạy đến cuối đầu trước sư phụ, người đã đặt cho tôi pháp danh này dựa theo tên tôi bằng chữ Hán. Sư chia tay đưa cho tôi một quả táo đỏ, thơm thật là thơm. Và, vẫn với nụ cười thật hỉ xả, người đưa tay vuốt tóc tôi, cho tôi niềm kiêu hãnh và hạnh phúc vô vàn. Tôi lạy sư cám ơn xong nhìn bố mẹ tôi và các anh chị, tất cả đều tỏ ra đang hạnh phúc như tôi. Phải rồi, sư chỉ cần cho một mình tôi quả táo là cả gia đình tôi đều cùng cái vui của tôi, bé Bằng.

“Lễ xong mời tất cả đi hái lộc đi nhé”. Sư Trụ Trì bảo bố mẹ tôi xong, cười quay đi tiếp các Phật tử khác. Bố mẹ tôi vui vẻ dẫn chúng tôi ra vườn chỉ chít cây trái như rừng rậm Phi Châu. Tôi tự nhủ nếu mình muốn hái để bán thì cũng chẳng bao giờ hết trái trên cây, thế mà mẹ tôi cũng chỉ cho chúng tôi hái mỗi người một quả lấy may vậy thôi. Chúng tôi thơ thẩn trong vườn mãi với tiếng chuông chùa vang đến thật là hòa bình trong không khí thoang thoảng mùi trầm hương.

Lại một năm mới đến với gia đình chúng tôi đầy hy vọng và hạnh phúc.■